

Udenrigsministeriet
Juridisk Tjeneste, EU-retskontoret
Asiatisk Plads 2 – 1448 København K
Tlf.: 33 92 03 24 Fax: 33 92 03 03

JTEU j.nr. 2015 - 30240
16. oktober 2015

Liste over judicielle aktiviteter i sager af dansk interesse

Til orientering fremsendes nedenstående liste over EU-Domstolens aktiviteter i de kommende tre uger i retssager, som har den danske regerings interesse. For så vidt angår sager, hvor der er nedsat procesdelegation, indeholder listen oplysninger om tidspunktet for mundtlig forhandling, fremsættelse af generaladvokatens forslag til afgørelse (GA) og afsigelse af dom. I sager, der i øvrigt følges af den danske regering, oplyses der om tidspunkt for generaladvokatens forslag til afgørelse og afsigelse af dom. Generaladvokatens udtalelser og EU-Domstolens domme offentliggøres på EU-Domstolens hjemmeside (<http://curia.europa.eu/>) på selve datoen for fremsættelse eller afsigelse.

Der tages forbehold for, at listen er udarbejdet på baggrund af EU-Domstolens retslistes, og at EU-Domstolen med kort varsel kan foretage ændringer i egne retslistes.

Liste over sager, hvor der nedsat procesdelegation:

Sagsnr.	Titel og kort sagsresumé	Deltager i PD	Processkridt	Dato
C-561/14	Genc 1. Skal stand still-bestemmelsen i artikel 3 i den til aftalen af 12. september 1963 mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Tyrkiet om en associering mellem Det Europæiske Økonomiske Fællesskab og Tyrkiet knyttede afgørelse 1/80 af 19. september 1980 fra Associeringsrådet om udvikling af associeringen og/eller stand still-bestemmelsen i artikel 41, stk. 1, i tillægsprotokollen af 23. november 1970, som bekræftet ved Rådets forordning (EØF) nr. 2760/72 af 19. december 1972, forstås sådan, at nye og skærpede betingelser for adgangen til familiesammenføring for familiemedlemmer, der ikke er økonomisk aktive, herunder mindreårige børn, til økonomisk aktive tyrkiske statsborgere, som har bopæl og opholdstilladelse i en medlemsstat, er omfattet af stand still-forpligtelsen, når henses til: EU-Domstolens fortolkning af stand still-bestemmelserne i navnlig dom af 18. juni 2007 i sag C-325/05 Derin, dom af 19. juli 2012 i sag C-451/11 netger, dom af 8. december 2011 i sag C-371/08 Ziebell (Store Afdeling) og dom af 24. september 2013 i sag C-221/11 Demirkan (Store Afdeling), formålet med og indholdet af Ankara-aftalen som fortolket i navnlig Ziebell og Demirkan-dommene, også henset til den omstændighed, at aftalen og de hertil knyttede protokoller, afgørelser mv. ikke indeholder bestemmelser om familiesammenføring og den omstændighed, at familiesammenføring inden for det daværende Fællesskab og nu Den Europæiske Union stedse har	Justitsministeriet Udenrigsministeriet Udlændinge-, Integrations-, og Boligministeriet Kammeradvokaten	Mundtlig forhandling	20.10.15

	været reguleret ved sekundære retsakter, nu opholdsdirektivet (direktiv 2004/38/EF)?			
C-441/14	<p>Ajos</p> <p>Sagen vedrører: Spørgsmål 1. Indeholder det almindelige EU-retlige princip om forbud mod forskelsbehandling på grund af alder et forbud mod en ordning som den danske, hvorefter arbejdstagere ikke er berettiget til fratrædelsesgodtgørelse, hvis de har ret til en arbejdsgiverbetalt alderspension i henhold til en pensionsordning, som de er indtrådt i før det fyldte 50. år, og hvor dette gælder, uanset om de vælger at fortsætte på arbejdsmarkedet eller vælger at gå på pension?</p> <p>Spørgsmål 2. Vil det være foreneligt med EU-retten, at danske domstole i en sag mellem en arbejdstager og en privat arbejdsgiver om betaling af en fratrædelsesgodtgørelse, som arbejdsgiveren efter national ret som beskrevet i spørgsmål 1 er fritaget for at skulle betale, men hvor dette resultat ikke er foreneligt med det almindelige EU-retlige princip om forbud mod forskelsbehandling på grund af alder, foretager en afvejning af dette princip og den direkte virkning heraf over for retssikkerhedsprincippet og det hermed sammenhængende princip om beskyttelse af den berettigede forventning og efter en sådan afvejning kommer til den konklusion, at princippet om forbud mod forskelsbehandling på grund af alder må vige for retssikkerhedsprincippet, således at arbejdsgiveren i overensstemmelse med national ret fritages for betaling af fratrædelsesgodtgørelsen? Det ønskes tillige oplyst, om det har betydning for, om en sådan afvejning kan komme på tale, at arbejdstageren efter omstændighederne har mulighed for at kræve erstatning af staten som følge af den danske lovgivnings uoverensstemmelse med EU-retten.</p>	Justitsministeriet Udenrigsministeriet Beskæftigelsesministeriet	GA	27.10.15

Liste over sager, der i øvrigt følges af den danske regering:

Sagsnr.	Titel og kort sagsresumé	Interessant	Processkridt	Dato
C-215/15	<p>Gogova</p> <p>1) Er den civile domstols lovbestemte mulighed for at træffe afgørelse i en sag, hvor forældrene strider om deres barns rejse til udlandet og udstedelse af identitetsdokumenter, og hvor den materielle ret, der finder anvendelse, fastsætter fælles udøvelse af disse forældrerettigheder for så vidt angår barnet, en sag, som vedrører »tilkendelse, udøvelse, delegation samt hel eller delvis frakendelse af forældreansvar« i henhold til Rådets forordning (EF) nr. 2201/2003 om kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser i ægteskabssager og i sager vedrørende forældreansvar, som artikel 8, stk. 1, i forordning nr. 2201/2003 finder anvendelse på? 2) Foreligger der grunde til at fastsætte en international kompetence i civile søgsmål vedrørende forældreansvar, hvis</p>	Social- og indenrigsministeriet Ankestyrelsen	Dom	21.10.15

	<p>afgørelsen erstatter en retlig situation, som har betydning for en administrativ sag vedrørende barnet, og den gældende ret fastsætter, at denne sag skal gennemføres i en bestemt EU-medlemsstat?</p> <p>3) Må det antages, at der foreligger en aftale om værneting i henhold til artikel 12, stk. 1, litra b), i forordning nr. 2201/2003, hvis repræsentanten for den kassationsinstævnte ikke har anfægtet rettens kompetence, men denne imidlertid ikke er befuldmægtiget, men udpeget af retten på grund af vanskeligheder med at underrette den kassationsinstævnte, så han kan deltage i sagen personligt eller ved en befuldmægtiget repræsentant?</p>			
C-20/14	<p>BGW Marketing- & Management-Service</p> <p>Sagen vedrører: Skal artikel 4, stk. 1, litra b), i direktiv 2008/95/EF fortolkes således, at det i forbindelse med varer og tjenesteydelser af samme eller lignende art kan fastslås, at der i offentlighedens bevidsthed er risiko for forveksling, såfremt en bogstavrækkefølge med fornødent særpræg, der dominerer det ældre ord-/figurmærke med gennemsnitligt særpræg, overtages i en tredjemandes yngre ordmærke på en sådan måde, at der til denne bogstavrækkefølge føjes en dertil henvisende beskrivende ordkombination, der forklarer bogstavrækkefølgen som forkortelse af de beskrivende ord?</p>	Patent- og Varemærkestyrelsen	Dom	22.10.15
C-94/14	<p>Flight Refund</p> <p>Sagen vedrører: 1. Kan et krav om kompensation i henhold til Montrealkonventionens artikel 19 forfølges inden for rammerne af en europæisk betalingspåkravsprocedure? 2. Når der er tale om et krav om kompensation i henhold til Montrealkonventionens artikel 19, skal den kompetence, der tillægges en notar, som kan sidestilles med en national ret, og som er kompetent til at udstede et europæisk betalingspåkrav, samt den retslige kompetence til at påkende en retssag, der er anlagt som følge af, at skyldneren har fremsat indsigelse, da fastlægges i henhold til kompetencebestemmelserne i Europa-Parlamentets og Rådets forordning (EF) nr. 1896/2006 af 12. december 2006 om indførelse af en europæisk betalingspåkravsprocedure (herefter »forordning nr. 1896/2006«), Rådets forordning (EF) nr. 44/2001 af 22. december 2000 om retternes kompetence og om anerkendelse og fuldbyrdelse af retsafgørelser på det civil- og handelsretlige område (herefter »forordning nr. 44/2001«) og/eller konventionen om indførelse af visse ensartede regler for international luftbefordring, indgået i Montreal den 28. maj 1999 (herefter »Montrealkonventionen«)? Hvilket forhold består der mellem disse forskrifter? 3. Såfremt Montrealkonventionens kompetencebestemmelser skal tillægges forrang, har fordringshaveren da også i de tilfælde, hvor der ikke foreligger supplerende tilknytningsled, en fakultativ mulighed for at forfølge</p>	Justitsministeriet	GA	22.10.15

	<p>sit krav for en ret på en medlemsstats område, eller skal den ret, for hvilken den pågældende fremsætter sit krav, være stedligt kompetent i henhold til procedurebestemmelserne i den medlemsstat på hvis område retten er beliggende? Hvilken fortolkning skal der anlægges af den fakultative kompetencebestemmelse i Montrealkonventionen, der indeholder en henvisning til retten på det sted, hvor luftfartsselskabet har det kontor, som [org. s. 2] afsluttede kontrakten? 4. Kan et europæisk betalingspåkrav, der er udstedt i strid med forordningens formål eller af en myndighed, der ikke er sagligt kompetent, gøres til gestand for en prøvelse af egen drift? Skal en ret af egen drift eller efter anmodning henlægge en sag, der anlægges som følge af en indsigelse, såfremt retten ikke er kompetent? 5. Såfremt de ungarske retter er kompetente til at behandle en retssag, skal de nationale procedurebestemmelser da fortolkes i overensstemmelse med EU-retten og Montrealkonventionen således, at der nødvendigvis skal udpeges mindst én ret, der er forpligtet til at behandle den retssag, der er anlagt som følge af en indsigelse, også selv om der ikke foreligger andre tilknytningsled?</p>			
C-185/14	<p>EasyPay et Finance Engineering</p> <p>Sagen vedrører: 1) Skal en posttjenesteydelse, såsom ydelsen med postanvisninger, hvormed pengebeløb overføres fra afsenderen, som i dette tilfælde er staten, til modtagerne – som er personer, der har krav på sociale ydelser – anses for ikke at være omfattet af anvendelsesområdet for direktiv 97/67 som ændret ved direktiv 2002/39 og 2008/6, og dermed at være underlagt bestemmelserne i artikel 106 og 107 TEUF? 2) Hvis det første spørgsmål besvares bekræftende, skal artikel 106 og 107 TEUF da fortolkes således, at de ikke tillader en begrænsning af den frie konkurrence i forbindelse med udførelse af en posttjenesteydelse som den beskrevne, hvis denne begrundes med henvisning til tungtvejende hensyn i forbindelse med at sikre en forfatningssikret ret for borgerne og statens socialpolitik, og hvis tjenesteydelsen er af en art, som kan kvalificeres som en tjenesteydelse af almindelig økonomisk interesse, forudsat, at den compensation, som udbyderen af tjenesteydelsen modtager, ikke overstiger det beløb, som er fastsat i artikel 2, stk. 1, litra a), i Kommissionens afgørelse K(2011) 9380 af 20. december 2011?</p>	Udenrigsministeriet	Dom	22.10.15
C-264/14	<p>Hedqvist</p> <p>Sagen vedrører: 1. Skal momsdirektivets artikel 2, stk. 1, fortolkes således, at transaktioner i form af det, der er blevet betegnet som veksling af virtuel valuta til traditionel valuta og omvendt, og som foretages mod vederlag, som tjenesteyderen indregner ved fastsættelsen af vekslingskurserne, udgør levering af tjenesteydelser mod vederlag? 2. Såfremt spørgsmål 1</p>	Skatteministeriet Finanstilsynet Erhvervsstyrelsen	Dom	22.10.15

	besvares bekræftende, skal artikel 135, stk. 1, da fortolkes således, at vekslingstransaktioner såsom de ovenfor beskrevne er fritaget for afgift?			
C-336/14	<p>Ince</p> <p>Sagen vedrører: I. Vedrørende første sigtelse (januar 2012) og vedrørende anden sigtelse frem til udgangen af juni 2012: 1 a) Skal artikel 56 TEUF fortolkes således, at bestemmelsen er til hinder for, at de retshåndhævende myndigheder pålægger straf for formidling af sportsvæddemål – som sker uden en tysk tilladelse – til arrangører af væddemål med licens i et andet EU-land, når der gælder et krav om, at arrangøren af væddemål også skal have en tysk tilladelse, som de nationale instanser imidlertid ikke må udstede til ikke-statslige arrangører af væddemål som følge af en retlig situation (monopol på afholdelse af sportsvæddemål) som strider imod EU-retten? 1 b) Har det betydning for besvarelsen af spørgsmål 1 a), hvis de statslige instanser i en af de 15 tyske delstater, som i fællesskab har etableret og håndhæver det statslige monopol på sportsvæddemål, i forbuds- eller straffesager hævder, at det lovbestemte forbud mod at give en tilladelse til private udbydere ikke håndhæves i denne delstat i forbindelse med en eventuel ansøgning om en arrangør- eller formidlingstilladelse? 1 c) Skal de EU-retlige principper, navnlig reglerne om fri udveksling af tjenesteydelser, samt Domstol-ens dom i sag C-186/11 fortolkes således, at de er til hinder for et permanent forbud mod eller strafpålæggelse af grænseoverskridende formidling af sportsvæddemål, som kunne betegnes som »forebyggende«, hvis dette begrundes med, at det ikke var »åbenbart, dvs. fremgik uden videre undersøgelse« for den myndighed, der udsteder forbud, på tidspunktet for afgørelsen, at formidlingsaktiviteten opfylder alle materielle forudsætninger for tilladelsen, bortset fra forbeholdet om statsligt monopol?</p>	<p>Udenrigsministeriet</p> <p>Finansministeriet</p> <p>Finanstilsynet</p>	GA	22.10.15
C-425/14	<p>Impresa Edilux et SICEF</p> <p>1) Er EU-retten, og navnlig artikel 45 i direktiv 2004/18/EF, til hinder for en bestemmelse, såsom artikel 1, stk. 17, i lov nr. 190/2012, hvorefter de ordregivende myndigheder kan anse de deltagende virksomheders manglende accept eller manglende fremlæggelse af bevismateriale for accept af forpligtelserne i de såkaldte »hensigtserklæringer« og mere generelt i aftaler mellem de ordregivende myndigheder og de deltagende virksomheder, som lovlig grund til udelukkelse fra en offentlig udbudsprocedure, der har til formål at bekæmpe den organiserede kriminalitets infiltration af området for tildeling af offentlige kontrakter? 2) Kan den eventuelle fastlæggelse i en medlemsstats retsorden af de i det foregående spørgsmål omhandlede beføjelser til udelukkelse som omhandlet i artikel 45 i direktiv 2004/[18]/EF betragtes som en fravigelse af princippet om, at udelukkelsesgrundene er</p>	<p>Konkurrence- og forbrugerstyrelsen</p>	Dom	22.10.15

	udtømmende, idet fravigelsen er begrundet i det tvungende hensyn til at bekæmpe den organiserede kriminalitets forsøg på infiltration af de offentlige udbudsprocedurer?			
C-523/14	<p>Aannemingsbedrijf Aertssen et Aertssen Terrassements</p> <p>1. Er den af Aertssen indgivne anmeldelse med civilretlig partsstilling som omhandlet i artikel 63 ff. i Belgische wetboek van strafvordering [den belgiske lovbog om forundersøgelse i straffesager] omfattet af fuldbyrdelsesforordningens materielle anvendelsesområde, når henses til den måde, hvorpå denne indgives, og det stadium, på hvilket proceduren befinder sig? Hvis ja: 2. Skal artikel 27, stk. 1, i fuldbyrdelsesforordningen fortolkes således, at der også er fremsat et krav ved en udenlandsk [belgisk] ret i denne bestemmelses forstand, såfremt der er indgivet en anmeldelse med civilretlig partsstilling til den belgiske undersøgelsesdommer, og den judicielle forundersøgelse endnu ikke er afsluttet? 3. Hvis ja, på hvilket tidspunkt må den sag, der er indledt ved indgivelse af en anmeldelse med civilretlig partsstilling, anses for at være indbragt og/eller anlagt i henhold til fuldbyrdelsesforordningens artikel 27, stk. 1, og artikel 30? 4. Hvis nej, skal fuldbyrdelsesforordningens artikel 27, stk. 1, fortolkes således, at indgivelse af en anmeldelse med civilretlig partsstilling kan føre til, at der senere kan fremsættes et krav for en belgisk ret i denne bestemmelses forstand? 5. Hvis ja, på hvilket tidspunkt må sagen da anses for at være indbragt og/eller anlagt i henhold til fuldbyrdelsesforordningens artikel 27, stk. 1, og artikel 30? 6. Såfremt der er indgivet en anmeldelse med civilretlig partsstilling, men der hermed på tidspunktet for indgivelsen endnu ikke er fremsat et krav som omhandlet i fuldbyrdelsesforordningens artikel 27, stk. 1, og kravet under behandlingen af den indgivne anmeldelse stadig kan fremsættes på et senere tidspunkt med tilbagevirkende kraft gældende fra det tidspunkt, hvor anmeldelsen blev indgivet, følger det da af fuldbyrdelsesforordningens artikel 27, stk. 1, at den ret, hvor et krav er fremsat, efter at anmeldelsen med civilretlig partsstilling er indgivet til den belgiske ret, skal udsætte sin afgørelse, indtil det er fastslået, om der er fremsat et krav som omhandlet i artikel 27, stk. 1, ved den belgiske ret?</p>	Justitsministeriet	Dom	22.10.15
T-552/13	<p>Oil Turbo Compressor mod Rådet</p> <p>Påstande: Punkt 48 i afsnit B i bilaget til Rådets gennemførelsesforordning (EU) nr. 1245/2011 af 1. december 2011 om gennemførelse af forordning (EU) nr. 961/2010 om restriktive foranstaltninger over for Iran annulleres, for så vidt som det vedrører sagsøgeren. Punkt 103 i afsnit B i bilag VIII til Rådets forordning (EU) nr. 267/2012 af 23. marts 2012 om restriktive foranstaltninger over for Iran og om ophævelse af forordning (EU) nr. 961/2010 annulleres, for så vidt som det vedrører sagsøgeren.</p>	Udenrigsministeriet	Dom	23.10.15

	Rådet for Den Europæiske Union tilpligtes at betale sagens omkostninger.			
T-290/14	Portnov mod Rådet Påstande: Det af Andriy Portnov anlagte søgsmål antages til realitetsbehandling. Annullation af Rådets forordning (EU) nr. 208/2014 af 5. marts 2014 om restriktive foranstaltninger over for visse personer, enheder og organer på baggrund af situationen i Ukraine, for så vidt som den vedrører sagsøgeren. Annullation af Rådets afgørelse 2014/119/FUSP af 5. marts 2014 om restriktive foranstaltninger over for visse personer, enheder og organer på baggrund af situationen i Ukraine, for så vidt som den vedrører sagsøgeren. Rådet for Den Europæiske Union tilpligtes at betale sagens omkostninger i henhold til artikel 87 og 91 i Rettens procesreglement.	Udenrigsministeriet Erhvervsstyrelsen	Dom	26.10.15
T-134/11	Al-Faqih m.fl. mod Kommissionen og Det Forenede Kongerige Sagsøgernes påstande: Kommissionens forordning (EU) nr. 1139/2010 (1) og Kommissionens forordning (EU) nr. 1138/2010 (2) annulleres for så vidt som de vedrører sagsøgerne, og Rådet for Den Europæiske Union tilpligtes, foruden sine egne omkostninger, at betale sagsøgernes omkostninger samt ethvert beløb udbetalt af Domstolens kasse som retshjælp.	Konkurrence- og Forbrugerstyrelsen	Dom	28.10.15
C-263/14	Europa-Parlamentet mod Rådet for Den Europæiske Union Påstande: Rådets afgørelse 2014/198/FUSP af 10. marts 2014 om undertegnelse og indgåelse af en aftale mellem Den Europæiske Union og Den Forenede Republik Tanzania om betingelserne for overførsel af mistænkte pirater og tilknyttede, beslaglagte genstande fra den EU-ledede flådestyrke til Den Forenede Republik Tanzania annulleres. Virkningerne af Rådets afgørelse 2014/198/FUSP af 10. marts 2014 opretholdes, indtil en ny afgørelse er vedtaget. Rådet for Den Europæiske Union tilpligtes at betale sagens omkostninger.	Udenrigsministeriet	GA	29.10.15
C-490/14	Verlag Esterbauer Ved besvarelsen af spørgsmålet om, hvorvidt der foreligger en samling af selvstændigt materiale som omhandlet i artikel 1, stk. 2, i direktiv 96/9/EF, fordi materialets bestanddele kan adskilles fra hinanden, uden at værdien af deres informative indhold herved påvirkes, er enhver tænkelig informationsværdi afgørende eller kun den værdi, der skal fastsættes på grundlag af det formål, som den pågældende samling er bestemt til og under hensyntagen til den heraf følgende typiske brugeradfærd?	Miljøstyrelsen	Dom	29.10.15
C-583/14	Nagy Skal artikel 18 i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde fortolkes således, at den er til hinder for en national ordning som den i hovedsagen omhandlede, hvorefter hovedreglen er, at alene	Udenrigsministeriet Skatteministeriet	Dom	29.10.15

	<p>motorkøretøjer med en registreringsattest og nummerplader udstedt af administrative myndigheder i den pågældende medlemsstat må køre på vejene i den medlemsstat, og en person med bopæl i denne medlemsstat, som i henhold til EU-retten ikke betragtes som arbejdstager, og som påberåber sig den undtagelse, der er fastlagt i den nævnte ordning, med den begrundelse, at den pågældende benytter et køretøj, som en økonomisk aktør med hjemsted i en anden medlemsstat har stillet til dennes rådighed, under en politikontrol på stedet skal kunne godtgøre, at de krav, der er fastlagt i den nævnte ordning i medlemsstaten, er opfyldt, da han ellers straks pålægges en bøde, som ikke kan være genstand for fritagelse, og hvis størrelse svarer til den bøde, der pålægges for tilsidesættelse af forpligtelsen til at indregistrere køretøjet?</p> <p>2. Skal artikel 20, stk. 2, litra a), i traktaten om Den Europæiske Unions funktionsmåde fortolkes således, at den er til hinder for en national ordning som den i hovedsagen omhandlede, hvorefter hovedreglen er, at alene motorkøretøjer med en registreringsattest og nummerplader udstedt af administrative myndigheder i den pågældende medlemsstat må køre på vejene i den medlemsstat, og en person med bopæl i denne medlemsstat, som i henhold til EU-retten ikke betragtes som arbejdstager, og som påberåber sig den undtagelse, der er fastlagt i den nævnte ordning, med den begrundelse, at den pågældende benytter et køretøj, som en økonomisk aktør med hjemsted i en anden medlemsstat har stillet til dennes rådighed, under en politikontrol på stedet skal kunne godtgøre, at de krav, der er fastlagt i den nævnte ordning i medlemsstaten, er opfyldt, da han ellers straks pålægges en bøde, som ikke kan være genstand for fritagelse, og hvis størrelse svarer til den bøde, der pålægges for tilsidesættelse af forpligtelsen til at indregistrere køretøjet?</p>			
--	--	--	--	--